

wõttis ta sõna ja ütles: „Ma tulin Teie armastatud ja kallid tütre Anu kätt eneselle paluma. Ma palun siis, et Te meid lubate paari heita, sest et Anu juba ise sellega rahul on ja on lubanud minu abikaasaks olla. Ma loodan ka, et Teie mitte meie õnne wasta ei ole.“

Rahwatades ja jubmilt jäi Põlluotsa peremees seisma, waatas pärami süuga Marti otsa. Tal oli, nagu ei wõiks ta oma kõrwu usaldada. Ta ei leidnud ehti mingisugust sõna lõnelemiseks: asi oli talle liig äkitselt ja teadmata tulnud. Wiimaks sai ta poole hingega tungistades hüüda: „Mis see on? Teie soowite minu tütar omale naieseks!“

„Jah, seda ma soowin küll kõigest südamest,“ ütles Mart nüüd jälle natuke kindlama häälega, „nii palju kui seda olen kuulnud ja Anult küsinud, on see ka tema soowimine.“

Jälle tõusis wälte wahwaeg, sest wanamees ei teadnud, mis ta pidi ütleva. Imelikud mõtted käiswad wist ta pääst läbi, ehk tal ei olnud neid sugugi. Nii palju on tõsi, et nagu mitte niisugune ei olnud, et Mart oleks wõinud temast midagi hääd loota. Selle wahwa ajal käis toa ukse. Anu oli wäljalt tulnud töölistele „õhtuodet tooma,“ nagu ta teistele oli ütelnud. Südames aga soowis ta teada saada, kuda Marti käsi isa juures temale kosja tulles käis. Sõda oli tal imelik kartust täis, ja seda wiisi astus ta tuppa. Isa oli seda kuulnud ja arwas kobe, et see Anu oli. Suure tubinaga jooksis ta ukse juure, mis lambrisist tuppa wiis ja hüüdis wälju ja külma häälega: „Anu, tule ruttu lambrisisse, mul on sinuga rääkimist!“

Anu tuli lambrisisse, nagu isa oli käskinud, ja teretas Marti südamekult kui ka kartes. Ta tundis oma isa häälest ära, et tal meelepärast asja kuulda ei saaks olema.

Isa waatas wäljul näol ehte wait olles mõlemate otsa ja küsis siis pool wihaselt Anu käest:

„Ütle, Anu, kas see on tõsi, et sa oled lubanud selle mehe naieseks saada, kes siin seisab?“

„Jah, isa, see on tõsi,“ ütles Anu kindla häälega, kui ka natuke tunda oli, et ta hirmu tundis. „Ma olen seda juba sel pühapäewal lubanud, kui me teine teisega Marti

üle rääkisin, ja sellel päewal sain ma ka Jumala silma ees tema pruudiks.“

Kueste lahwas Anu isa ära. Mõnda oli siis tõsi, et tema enese tütar niisuguse ehitaja omaks tahtis saada, kes õpetaja ja muude auusate Sakste silma ees armas ei olnud. Ta süda kargas wäga wiba täis. Ehte oli ta ikka arwanud, et see weel tõsi ei saaks olema, ja et Anu Marti ometi oma meheks wasta ei wõtaks, aga nüüd nägi ta ära, et see ometi tõsi oli ja et see ehitaja koguni tema tütarit saada tahtis. Tema, kes seni ajani õpetaja ja kiriku wõimõidri herra silma ees auus mees oli, tema pidi nüüd oma tütre niisugusele andma, seda need oma wastafeks pidaswad. Wibast võlewate filmadega hüüdis ta nii et kammer wasta kõlas:

„Kuda sina, jumalakartmata tütar, julged übe mehe pruudiks saada ehne kui ja minu käest oled nõuu ja luba küsinud? Mina olen sinu isa ja wõin üksi sind lubada mehele wiina ehk mitte; seda oleksid pidanud teadma. Jah nii on ilm nüüd hulla läinud; lapsed ei kuula enam wanemate sõna, waid teewad aga nii luda nende oma läbise mõistus neid juunib ja jubatab: see on wiimse päewa täht, nagu õpetaja-herra ikka ütleb. Mis mehe oled ja eneselle walitsenud? Kas ta on tubli ja auus mees igaühe silmas? Ta on ennast ehitajate ja pillajate silma annud, kes kõigest enam ei hooli, mis püha kiri õpetab, kes oma endiste häategijate wasta panewad, kes kõigi ülemate wasta tänamata on. Kudas julgesid sina seda teha, ja ei ütelnud mulle mitte sõnakestgi kõigest sest?“

Shmatuse ja kurwastusega kuulswad Anu ja Mart neid sõnu. Nad ei olnud midugi palju hääd loomud isa poolt, siiski oliwad nad nagu rusuks löödud, kui hoop nüüd iseste oli kätte tulnud. Aga Anu ei olnud mitte üks neist tütarlastest, kes sugugi ei oskaks õigust rääkida ja ennast jumalakartmata lapses nimetada, kui ta ometi seda ei olnud. Ka teadis ta, et ta armastusega oli alati isa käsud täitnud, ja siiski pidi ta sõnakuulmata olema. Mis pärast? Selle pärast, et ta ise oma armastuse ja meele järele omale tulewase abikaasa walitses? Ometi ei saanud ta isa wasta mitte too-